

**Votaziun dal pievel dals
17 da zercladur 2007
Explicaziuns dal cussegl federal**

**Midada da la lescha federala
davart l'assicuranza
d'invaliditad
(5avla revisiun da la AI)**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Davart quai vegni votà

Midada da la lescha federala davart l'assicuranza d'invaliditad (5avla revisiun da la AI)

La 5avla revisiun da la AI persequitescha duas finamiras principalas: dapli persunas cun impediments pon mantegnair in'activitad da gudogn e las expensas da la AI vegnan reducidas. Grazia a l'integraziun en la vita professionala e cun cleras mesiras da spargn po ultra da quai vegnir stabilisà il deficit da l'assicuranza d'invaliditad da passa ina milliarda francs. Cunter questa revisiun èsi vegnì fatg in referendum.

Infurmaziuns davart il project	paginas 6–15
Noziuns impurtantas	pagina 7
Il text da votaziun	paginas 16–38

Midada da la lescha federala davart l'assicuranza d'invaliditad (5avla revisiun da la AI)

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar la midada dals 6 d'october 2006 da la lescha federala davart l'assicuranza d'invaliditad **(5avla revisiun da la AI)?**

Il cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar la revisiun da la lescha.

Il cussegl naziunal ha acceptà il project da votaziun cun 118 cunter 63 vuschs tar 3 abstenziuns, il cussegl dals chantuns cun 35 cunter 7 vuschs tar 2 abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

L'assicuranza d'invaliditad (AI) ch'è vegnida introducida l'onn 1960 sustegna umans che n'èn – per motivs da sanadad – betg pli abels da procurar per lur existenza. En quest connex vala il princip «integrar en la vita professionala avant che pajar ina renta». Persunas ch'èn incapablas da lavurar duain mantegnair – grazia a rescolaziuns, a meds auxiliars u ad agid medicinal – lur activitad da gudogn uschè bain sco pussaivel. Sche quai n'è betg pussaivel, paja la AI ina renta.

Integrar en la vita professionala avant che pajar ina renta

La AI cuntanscha actualmain la finamira d'integraziun mo en moda insufficienta. Decennis a la lunga ha ella stuì pajar adina dapli rentas e pervia da quai sto ella nudar mintga onn in deficit da passa ina milliarda francs. Al fond da la AVS debitescha ella gia ussa passa 9 milliardas francs. Pervia da quai sa reduceschan adina pli fitg ils meds finansials liquids che la AVS basegna per garantir sias rentas.

Ils debits da milliardas da la AI smanatschan la AVS

Cun la 5avla revisiun duai la AI puspè turnar a ses scopo principal. Las mesiras d'integraziun vegnan amplifitgadas. Il medem mument vegn examinada pli precisamain l'abilitad da gudagnar che resta, e quai avant che conceder ina renta. Grazia ad ina registraziun tempriva, ad in accompagnament intensiv ed ad ina cooperaziun activa pon dapli persunas cun impediments mantegnair in'activitad da gudogn (parziala). La revisiun rinforza er ils impuls per patronas e per patrons d'occupar persunas cun impediments.

La finamira principala da la revisiun è: agir pli svel, integrar dapli persunas cun impediments

Per questa correctura dal curs impunda la AI summas considerablas. Summa summarum spargna ella dentant, perquai ch'ì dat damain rentas novas. Ultra da quai vegnan reducidas in pèr prestaziuns en moda che po vegnir responsada socialmain. Tut en tut sa reduceschan las expensas da la AI per circa 500 milliuns francs per onn. La sanaziun da la AI na po dentant betg vegnir realisada mo cun spargnar. Pervia da quai ha il cussegl federal proponì ulteriuras entradas, las qualas vegnan tractadas actualmain dal parlament.

Respargns grazia ad integraziuns ed a prestaziuns restrenschidas

Cunter la 5avla revisiun da la AI èsi vegnì fatg in referendum. Ils comités adversaris tituleschan las restricziuns sco reducziun da las prestaziuns socialas. Els crititgeschan che las patrunas e ch'ìls patruns sco er che las medias e ch'ìls medis hajan il dretg da far las annunzias correspondentas e che las patrunas e ch'ìls patruns na vegnian betg obligads d'occupar persunas cun impediments.

Pertge il referendum?

Il cussegl federal ed il parlament approveschan la 5avla revisiun da la AI. Cun questa revisiun survegnan las persunas cun impediments dapli sustegn, per ch'ellas possian sche pussaivel mantegnair in'actividad da gudogn ed uschia er esser integradas meglia en la societad. La revisiun stgaffescha la basa ch'è necessaria per pudair sanar la AI.

Puntg da vista dal cussegl federal e dal parlament

Noziuns impurtantas:

- **Persunas cun impediments:** Umans ch'èn restrenschids en lur sanadad corporala, spiertala e psichica. Per l'assicuranza d'invaliditad èsi en spezial impurtant da savair, en tge dimensiun e cun tge sustegn ch'ina persuna po sa mantegnair in'actividad da gudogn, malgrà ch'ella è restrenschida en sia sanadad.
- **Persunas invalidas:** Persunas invalidas èn persunas ch'èn dal tutfatg u per part incapablas da gudagnar lur vita, e quai probablmain per adina u per in temp indefinì.
- **Persunas ch'èn incapablas da lavurar** èn persunas che na pon – per motivs da sanadad – betg pli lavurar en lur professiun per in tschert temp.
- **Persunas ch'èn incapablas da gudagnar** èn persunas che na pon – per motivs da sanadad, e quai malgrà in tractament e malgrà ina integraziun – mai pli lavurar u che pon lavurar mo pli per part, saja quai en lur professiun u saja quai per tut las lavurs che pon vegnir pretendidas dad ellas.
- **Integraziun:** Mesiras che vegnan finanziadas da la AI, sco rescolaziuns, agid medicinal, meds auxiliars u adattaziuns da la plazza da lavur, che pussibilteschjan a persunas cun impediments u a persunas invalidas da mantegnair in'actividad da gudogn u da puspè avair in'actividad da gudogn, malgrà ch'ellas èn restrenschidas en lur sanadad.
- **Integraziun:** Francaziun en in ambient social che va pli lunsch che l'integraziun en la professiun e che pussibilteschja ad in uman da sa participar a la vita sociala.

Il project da votaziun en detagl

Oz s'annunzian personas ch'èn incapablas da lavurar savens pir fitg tard tar la AI. Quella da sia vart basegna bler temp per prender sias decisiuns. Uschia vegnan sfarlattadas schanzas preziasas per integrar ina persuna en la vita professiunala. Sch'i vegn agi pli baud, pon dapli personas pertutgadas mantegnair lur activitad da gudogn.

Tgi che agescha
pli baud, profita

La 5avla revisiun da la AI introducescha in sistem per registrar in cas en moda tempriva e per intervegnir en moda anticipada. Ils instruments d'integraziun (sco la cussegliaziun professiunala, la rescolaziun e l'intermediaziun da lavur) vegnan applitgads bler pli svelti. L'assistenza tras specialistas e tras specialists vegn intensivada. Il medem mument ston las personas cun impediments sa participar activamain a las mesiras da lur integraziun.

Accompagnament
cumplessiv
da las personas
cun impediments...

Per che la AI possia reagir en moda svelta, pon da nov annunziar er las patronas ed ils patruns ina invaliditad smanatschanta. La AI collavura en moda pli stretga cun ellas e cun els e spetga ch'ellas e ch'els la gidian, sch'i sa tracta d'integrar ina persuna cun impediments. Er las patronas ed ils patruns profitan da l'assistenza qualifitgada al lieu. Manaschis che occupan personas cun impediments per las integrar, survegnan agids finansials da la AI.

...e da patronas
e da patruns

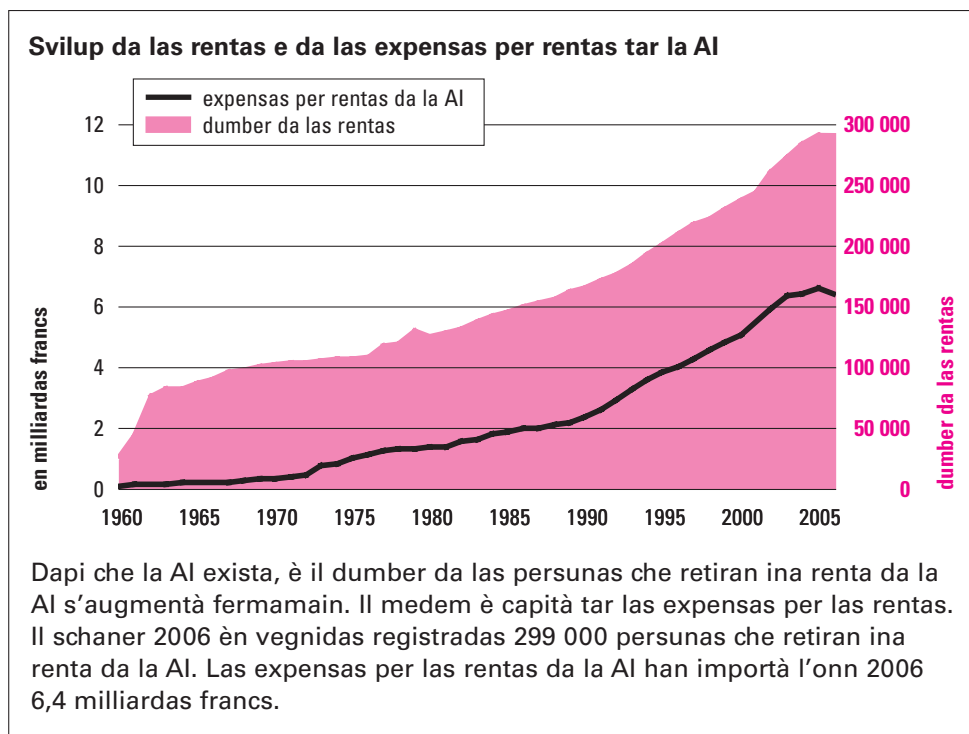
Malsognas psichicas èn daventadas pli frequentas ils onns passads. Ina gronda part da las rentas novas vegn perquai concedida ozendi a personas cun impediments psichics. Pervia da quai vegn lur integraziun intensivada spezialmain. In trenament sistematic en il rom d'engaschis da lavur gida las personas – savens giuvnas – pertutgadas a recuperar facultads sco l'abilitad a la prestaziun u sco l'abilitad da supportar squitsch. Uschia pon quellas personas tranter ellas, ch'èn atgnamain capablas da lavurar, er propi vegnir integradas.

Novs instruments
per personas
cun impediments
psichics

Ina renta survegnan en l'avegnir mo quellas personas che n'èn betg pli capablas da lavurar, e quai malgrà tut las stentas che pon vegnir pretendidas dad ellas. Grazia a la 5avla revisiun da la AI vegni a render pli fitg da realisar – en il rom da las pussaivladads ch'il stadi da la sanadad permetta – atgnas entradas da gudogn che da retrair ina renta. La renta da la AI importa actualmain maximalmain 2210 francs per mais. Vitiers vegnan – tut tenor la situaziun persunala – ina renta da la prevenziun professiunala (2. pitga) ed – en cas da basegn – prestaziuns supplementaras.

Pli sever,
pli gist,
pli motivant

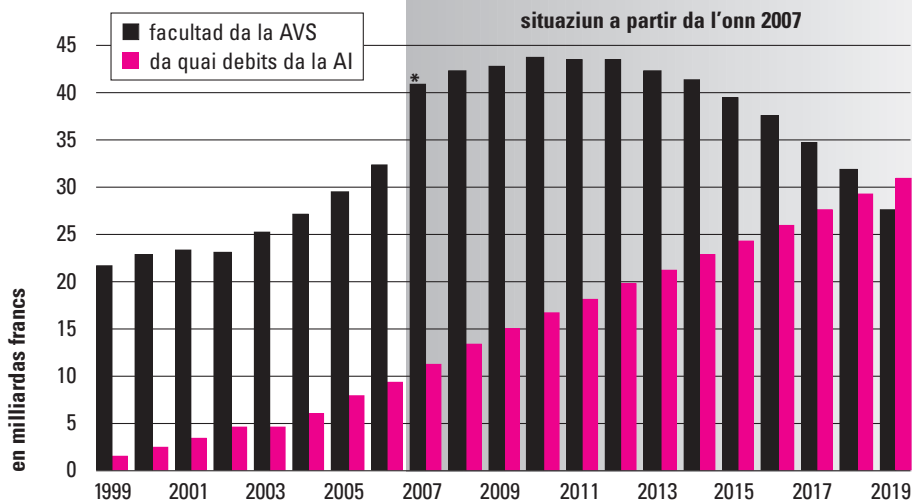

La AI reducescha sias expensas er cun restrenscher intenziunadamain sias prestaziuns:

Mesiras da spargn

- abolir las rentas supplementaras che curran anc per conjugalas e per conjugals da quellas personas che retiran ina renta da la AI;
- en cas da rentas novas: stritgar il supplement da carriera che vegn concedì ozendi a personas assicuradas, sch'ellas daventan invalidas avant ch'ellas han 45 onns;
- naginas schurnadas pli durant las mesiras d'integraziun per personas assicuradas che n'avevan avant betg in'activitad da gudogn;
- las mesiras medicinalas per integrar personas sur 20 onns en la professiun vegnan finanziadas da l'assicuranza da malsaus empè tras la AI.

Facultad da la AVS e debits da la AI

* L'augment da la facultad da la AVS da l'onn 2006 a l'onn 2007 è la consequenza che 7 milliardas francs èn vegnids transferids a la AVS or dals retgavs da la vendita da l'aur da la banca naziunala.

Ilis debits che la AI ha tar la AVS reduceschan adina pli fitg ilis meds finansials liquids da la facultad da la AVS. Las mesiras per sanar la AI servan pervia da quai er a segirar la AVS.

Il fond da compensaziun da la AVS e da la AI

La AVS e la AI finanzieschan – cun l’uschenunada procedura da repartiziun – lur prestaziuns or da las entradas currentas (oravant tut or da las deducziuns dal salari da las lavurantas e dals lavurants sco er da las patrinas e dals patrins, or da contribuziuns dal maun public ed – en cas da la AVS – or da la taglia sin la plivalur). Ellas basegnan ina tscherta facultad sco reserva per pudair pagar lur prestaziuns, er sche las entradas fluctueschan. Questa reserva vegn administrada dal fond da compensaziun cuminaivel da la AVS e da la AI. La AI ha debits da passa 9 milliardas francs e n’ha pia nagina facultad pli en il fond. Anzi: Ils daners che la mancan survegn ella d’emprest da la AVS cunter tschains. L’indebitament creschent da la AI consumescha la facultad da la AVS. Ina part adina pli gronda da la facultad da la AVS consista da dabuns tar la AI empè da meds finansials liquids. La AI na sto pia betg mo vegnir sanada per che sia atgna existenza saja garantida. La sanaziun è er necessaria per che la AVS possa disponer er en l’avegnir d’ina reserva monetara suffizienta.

Las expensas da la AI vegnan reducidas a lunga vista en media per circa 500 milliuns francs per onn. Circa 255 milliuns francs derivan da las stentas d’integraziun intensivadas, circa 245 milliuns francs resultan da las mesiras da spargn.

Las expensas vegnan reducidas

Ils debits da la AI importan actualmain gia dapli che 9 milliardas francs. Perquai ch’els vegnan cuvrids dal fond da la AVS, reduceschan ils deficits da milliardas da la AI adina pli fitg la facultad da la AVS. La 5avla revisiun da la AI reducescha las expensas e stabilisescha il deficit da la AI, entant che tuts dus factors creschissan vinavant senza ina revisiun. Per finanziair complettamain la AI e per la sdebitar ha il cussegl federal proponì ulteriuras entradas, las qualas vegnan tractadas actualmain dal parlament.

La stabilisaziun dal deficit da la AI serve er a la AVS

Tge consequenzas ha la revisiun per il deficit da la AI?

La reducziun da las expensas da la AI per circa 500 milliuns francs en media na sminuescha il deficit da la AI betg per quest import, mabain per circa 320 milliuns francs en media per onn.

Il motiv per questa differenza è il sistem da financiar la AI. Las expensas da la AI vegnan finanziadas per stgars 38 pertschient or da la cassa federala generala (stadi tar l'entrada en vigur da la nova gulivaziun da finanzas il 1. da schaner 2008). Quai vul dir: Per mintga franc che la AI spenda survegn ella 38 raps dal maun public. Sche la AI reducescha ussa sias expensas per 1 franc, alura survegn ella er 38 raps pli pauc. Sche la AI spargna 1 franc, vegn ella distgargiada summa summarum mo per 62 raps.

Indicaziuns detagliadas e l'ulteriura documentaziun chattais Vus per tudestg sut www.bsv.admin.ch.

Argumentes dals comités da referendum

« Na a la 5avla revisiun da la AI sin las costas dals umans cun impediments e da las personas assicuradas

Sacrifitgà las personas debblas. La revisiun da la AI vul spargnar mintga onn dapli che 300 milliuns francs sin donn e cust da las personas cun impediments. E quai, schebain ch'ina renta cumplaina importa en media mo 1525 francs per mais e schebain che mintga tschintgavla persona che retira ina renta da la AI viva oz pli u main en povradad. Sche las rentas supplementaras vegnan stritgadas, vegnan reducidas massivamain las entradas da famiglia da 62 500 dunnas che tgiran lur conjugals impedids e da 18 100 umens che tgiran lur conjugalas impedidas. L'assistenza finanziaria per uffants da geniturs impedids vegn reducida per $\frac{1}{3}$, e mintga onn vegnan 11 500 personas giuvnas impedidas a perder lur supplement da renta.

Assicuranzas sutminadas. Mintga uman po vegnir tutgà da tut temp d'in impediment u d'ina malsogna. Pervia da quai pajan tuttas e tuts lur contribuziuns a la AI. Questa revisiun da la AI vul reducir l'access giustifitgà a las rentas. Patronas e patruns, medias e medis sco er confamigliaras e confamigliars vegnan intimads d'annunziar personas malsaunas tar la AI er senza che quellas sajan d'accord. Quai è ina violaziun inacceptabla da la protecciun da datas e dal secret medicinal.

Reintegraziun illusorica. Ins na po betg pretender d'umans cun impediments ch'els s'integreschian en il process da lavur, sch'i mancan plazzas da lavur e sche las pretensiuns da l'economia creschan ad in crescher. Main che 10% da las patronas e dals patruns svizzers occupan personas cun impediments. La revisiun da la AI qua avant maun na prevesa per quai ni obligaziuns ni stimulsi serius per las interpresas.

Pseudosanaziun. La reduzziun da las prestaziuns ha ses pretsch per ils chantuns, per las vischnancas e per las familias. Ellas ed els ston pajar en l'avegnir per ils umans che daventan adina pli savens dependents da l'agid social, perquai ch'ils daners als mancan. Ultra da quai vegnan augmentadas las premias da la cassa da malsauns, perquai ch'ils custs per mesiras medicinalas da la AI per l'integraziun professiunala vegnan spustads sin las cassas da malsauns. Igl è urgentamain necessari che la AI vegnia sdebitada e ch'ella vegnia finanziada en moda persistenta. Questa revisiun pretenda sacrificis dolurus da las personas cun impediments, e la sanaziun che stuess vegnir prendida per mauns gia daditg vegn tratga a la lunga.

Mo ina politica d'integraziun sociala e cumplexsiva garanteschia che umans cun impediments na vegnian betg discriminads. Questa revisiun sa drizza cunter la part la pli flaivla da nossa societad ed impedescha ch'ella possia sa participar a la vita professiunala e sociala sco tut las autras personas.

Pervia da quai sto ella vegnir refusada. Infurmaziuns: www.ai-referendum.ch »

Ilis arguments dal cussegl federal

Ensemen cun la AVS furma l'assicuranza d'invaliditad AI la 1. pitga da la prevenziun per persunas veglias e surviventas e da la prevenziun d'invaliditad. Ella ha actualmain gronds debits ed è sutfinanziada. Igl è urgentamain necessari ed indispensabel da far las correcturas, per che la AI possia conceder vinavant sias prestaziuns e per che la facultad da la AVS na vegnia betg pli consumada vinavant. La 5avla revisiun è in pass impurtant ed inevitabel vers la sanaziun da la AI. Ella chaschuna respargns considerabels e promova l'integraziun dals umans cun impediments tant en la professiun sco er en la societad. Federaziuns renumadas da persunas cun impediments n'han betg sustegni il referendum cunter quest project.

Il cussegl federal approvescha la revisiun cunzunt per ils suandants motifs:

La 5avla revisiun da la AI permetta in tschert success, perquai ch'ella ha la finamira d'integrar las persunas cun impediments uschè bain sco pussaivel en il mund da lavur. Dapli umans pon mantegnair (parzialmain) lur activitad da gudogn, e quai malgrà in impediment. Grazia al sustegn ed a la promozion ad ura da las persunas pertutgadas sco er grazia a la cussegliaziun da las patronas e dals patrons restan las plazzas da lavur mantegnidas per las persunas cun impediments u i vegnan intermediadas novas plazzas da lavur. La situaziun da partenza per cuntanscher questa finamira è buna: Cumpareglià cun ils auters stadis da l'organisaziun da cooperaziun e svilup economic (OECD) vegnan occupadas en Svizra gia oz proporziunalmain las pli bleras persunas cun impediments.

Plazzas da lavur per persunas cun impediments vegnan mantegnidas

Cun la 5avla revisiun da la AI vegn curregì il curs en moda fundamentala, perquai ch'ella ha l'intent d'accentuar il scopo principal da la AI, numnadamain d'integrar persunas cun impediments en la vita professiunala e da cumbatter che rentas vegnian retratgas en moda nungiustificada. Cun la 5avla

Impedir ch'i vegnian retratgas rentas nungiustificadas

revisiun da la AI sa transforma l'assicuranza d'invaliditad en in'assicuranza d'integraziun empè dad esser sco oz oravant tut ina instituziun per controllar rentas.

La 5avla revisiun da la AI è equilibrada e raschunaivla, perquai ch'ella na stritga betg mo tschertas prestaziuns, mabain investescha er summas considerablas per amplifitgar las mesiras d'integraziun. Questas investiziuns rendan: Dapli personas cun impediments ch'èn integradas en la vita professiunala e main expensas per rentas ch'i dat.

Investiziuns
cunvegnetas
en mesiras
d'integraziun

La 5avla revisiun da la AI è sociala, perquai ch'ella sustegna personas cun impediments e perquai ch'ella augmenta lur qualidad da viver. L'integraziun en la vita professiunala è savens er cumbinada cun ina meglra integraziun en la societad.

L'integraziun sociala
vegn rinforzada

La 5avla revisiun da la AI è indispensabla, perquai ch'ella fa in pass impurtant vers la sanaziun da la AI che ha gronds debits. Las mesiras da spargn che vegnan proponidas gidan – er en l'interess da las personas cun impediments – a sanar la AI e na surpassan betg il rom da quai che po vegnir responsà socialmain. Grazia a las prestaziuns supplementaras tar la AI na vegnan naginas personas cun impediments privadas da lur basa existenziala.

Grazia a la 5avla
revisiun po la AI
vegnir sanada

La 5avla revisiun da la AI è necessaria, perquai ch'ella metta ina fin al consum da la facultad da la AVS. Ils debits da la AI che surpassan actualmain 9 milliardas francs vegnan cuvrids dal fond da la AVS. Perquai che la AI fa mintga onn in deficit da passa ina milliarda francs, vegnan ils meds finansials liquids che la AVS basegna per garantir sias rentas adina pli stgars. La sanaziun da la AI serva pia er a garantir la AVS.

La AI na dastga
betg pericltar
la AVS

Per tut quests motivs recumondan il cussegl federal ed il parlament d'acceptar la 5avla revisiun da la AI.

Text da votaziun

Lescha federala davart l'assicuranza d'invaliditad (LAI)

midada dals 6 d'october 2006

L'assemblea federala da la confederaziun svizra, suenter avair gi invista da la missiva dal cussegl federal dals 22 da zercladur 2005¹, concluda:

I

La lescha federala dals 19 da zercladur 1959² davart l'assicuranza d'invaliditad vegn midada sco suonda:

*Remplazzament d'expressiuns
pertutga mo il text talian*

Titel da classificaziun avant l'artitgel 3a

Segund chapitel a: La registraziun tempriva

Art. 3a   Princip

¹ Cun registrar en moda tempriva las personas assicuradas ch'èn incapablas da lavurar (art. 6 LPG³) duai vegnir impedi ch'i dettia ina invaliditad (art. 8 LPG⁴) tar questas personas.

² L'uffizi da la AI fa la registraziun tempriva en collavuraziun cun autras assicuranzas e cun instituziuns d'assicuranza privatas ch'èn sutmessas a la lescha dals 17 da december 2004⁴ davart la surveglianza da las assicuranzas.

Art. 3b   Annunzia

¹ Per registrar en moda tempriva ina persuna assicurada vegnan annunziadas en scrit las persunalias e las indicaziuns da la persuna assicurada sco er da la persuna u dal post che fa l'annunzia a l'uffizi da la AI cumpetent. L'annunzia po vegnir cumpletada d'in attestat d'ina media u d'in medi che conferma l'incapacitad da lavurar.

¹ fegl uffizial federal **2005 4459**

² CS **831.20**

³ CS **830.1**

⁴ CS **961.01**

² Il dretg da far l'annunzia han:

- a. la persuna assicurada sco er sia represchentanza legala;
- b. las confamigliaras ed ils confamigliars da la persuna assicurada che vivan en la chasada communabla;
- c. la patruna u il patrun da la persuna assicurada;
- d. las medias ed ils medis che tractan la persuna assicurada sco er las chiropraticantas ed ils chiropraticants da la persuna assicurada;
- e. l'assicuranza da diaria per persunas malsaunas tenor l'artitgel 12 da la lescha federala dals 18 da mars 1994⁵ davart l'assicuranza da malsauns (LAM);
- f. instituziuns d'assicuranza privatas ch'èn suttamessas a la lescha dals 17 da december 2004⁶ davart la surveglianza da las assicuranzas e che offreschan in'assicuranza da diaria per persunas malsaunas u in'assicuranza da renta;
- g. l'assicuranza cunter accidents tenor l'artitgel 58 da la lescha federala dals 20 da mars 1981⁷ davart l'assicuranza d'accidents;
- h. las instituziuns da la prevenziun professiunala ch'èn suttamessas a la lescha dals 17 da december 1993⁸ davart la libra circulaziun;
- i. ils organs executivs da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun;
- j. ils organs executivs da las leschas chantunalas davart l'agid social;
- k. l'assicuranza militara.

³ Las persunas u ils uffizis tenor l'alinea 2 literas b–k ston infurmar la persuna assicurada avant che far l'annunzia.

⁴ Il cussegl federal po fixar ina durada minimala da l'incapacitad da lavurar sco premissa per l'annunzia e relaschar ulteriuras directivas davart l'annunzia.

Art. 3c   Procedura

¹ L'uffizi da la AI infurmescha la persuna assicurada davart l'intent e davart la dimensiun da l'elavuraziun da datas ch'è previsa.

² El sclerescha la situaziun persunala da la persuna assicurada, en spezial l'incapacitad da lavurar e ses motivs sco er sias consequenzas, e giuditgescha, sche mesiras per intervegnir ad ura tenor l'artitgel 7d èn inditgadas. El po envidar la persuna assicurada ed en cas da basegn er sia patruna u ses patrun ad in discurs da cussegliaziun.

³ El intimescha la persuna assicurada d'autorisar en general la patruna u il patrun, las organisaziuns che furneschan las prestaziuns tenor ils artitgels 36–40 LAM⁹, las assicuranzas sco er ils uffizis da dar tut las infurmaziuns e da metter a disposiziun tut

⁵ CS 832.10

⁶ CS 961.01

⁷ CS 832.20

⁸ CS 831.42

⁹ CS 832.10

ils documents ch'èn necessaris per far ils scleriments en il rom da la registraziun tempriva.

⁴ Sche la persuna assicurada na dat betg questa autorisaziun, po ina media u in medi dal servetsch medicinal regional (art. 59 al. 2) sa procurar las infurmaziuns necessarias tar las medias e tar ils medis che tractan la persuna assicurada. Quellas e quels èn deliberads da lur obligaziun da discreziun. La media u il medi giuditgescha, sche las mesiras per ina intervenziun anticipada tenor l'artitgel 7d èn inditgadas senza trametter vinavant las infurmaziuns medicinalas ed ils documents.

⁵ L'uffizi da la AI infurmescha la persuna assicurada u sia represchentanza legala, l'assicuranza da diaria per persunas malsaunas, las instituziuns d'assicuranza privatas tenor l'artitgel 3b alinea 2 litera f u l'assicuranza cunter accidents sco er la patruna u il patron, en cas che quella u che quel ha annunzià la persuna assicurada per la registraziun tempriva, sche mesiras per ina intervenziun anticipada tenor l'artitgel 7d èn inditgadas; el na trametta betg vinavant las infurmaziuns medicinalas ed ils documents medicinalas.

⁶ En cas da basegn intimescha el la persuna assicurada da s'annunziar tar l'assicuranza d'invaliditad (art. 29 LPGA¹⁰). El renda attent la persuna assicurada che las prestaziuns possian vegnir reducidas u refusadas, sche l'annunzia na vegn betg fatga immediatamain.

Art. 6a Autorisaziun da dar infurmaziuns

¹ En divergenza da l'artitgel 28 alinea 3 LPGA¹¹ autorisescha la persuna assicurada – faschond valair ses dretg d'indemnisaziun – las persunas ed ils uffizis che vegnan numnads en l'annunzia da dar als organs da l'assicuranza d'invaliditad tut las infurmaziuns e d'als metter a disposiziun tut ils documents ch'èn necessaris per sclerir dretgs d'indemnisaziun e dretgs da regress. Questas persunas e quests uffizis èn obligads da dar questas infurmaziuns.

² Las patrunas ed ils patrons, las organisaziuns che furneschan las prestaziuns tenor ils artitgels 36–40 LAM¹², las assicuranzas sco er ils uffizis che na vegnan betg numnads explicitamain en l'annunzia èn autorisads da dar als organs da l'assicuranza d'invaliditad sin dumonda tut las infurmaziuns e d'als metter a disposiziun sin dumonda tut ils documents ch'èn necessaris per sclerir dretgs d'indemnisaziun e dretgs da regress. La persuna assicurada sto vegnir infurmada davart il contact cun questas persunas e cun quests uffizis.

Art. 7 Obligaziuns da la persuna assicurada

¹ La persuna assicurada sto far tut quai che po vegnir pretendi dad ella per reducir la durada e la dimensiun da l'incapacitad da lavurar (art. 6 LPGA¹³) e per impedir ch'i dettia ina invaliditad (art. 8 LPGA).

¹⁰ CS 830.1

¹¹ CS 830.1

¹² CS 832.10

¹³ CS 830.1

² La persuna assicurada sto sa participar en moda activa a tut las mesiras che pon vegnir pretendidas dad ella per mantegnair la plazza da lavur ch'ella ha u che servan a la integrar en la vita professiunala u en in champ d'incumbensas ch'è equivalent a la vita professiunala (champ d'incumbensas). Quai è en spezial:

- a. mesiras da l'intervenziun anticipada (art. 7d);
- b. mesiras per preparar l'integraziun professiunala (art. 14a);
- c. mesiras che pertutgan la professiun (art. 15–18 e 18b);
- d. tractaments medicinal tenor l'artitgel 25 LAM¹⁴.

Art. 7a Mesiras pretendiblas

Sco pretendibla vala mintga mesira che serva ad integrar la persuna assicurada; exceptadas èn mesiras che n'èn betg cumpatiblas cun il stadi da sanadad da la persuna assicurada.

Art. 7b Sancziuns

¹ Las prestaziuns pon vegnir reducidas u refusadas tenor l'artitgel 21 alinea 4 LPG¹⁵, sche la persuna assicurada n'ha betg adempli las obligaziuns tenor l'artitgel 7 da questa lescha u tenor l'artitgel 43 alinea 2 LPG¹⁵.

² En divergenza da l'artitgel 21 alinea 4 LPG¹⁵ pon las prestaziuns vegnir reducidas u refusadas senza ina procedura d'admoniziun e senza ina procedura da temp da reflexiun, sche la persuna assicurada:

- a. n'ha betg fatg – malgrà l'intimizium da l'uffizi da la AI tenor l'artitgel 3c alinea 6 – immediatamain in'annunzia e sche quai ha consequenzas negativas per la durada e per la dimensiun da l'incapacitad da lavurar u da l'invaliditad;
- b. n'ha betg adempli l'obligaziun d'annunzia tenor l'artitgel 31 alinea 1 LPG¹⁵;
- c. ha pretendi u ha empruvà da pretender nunggiustifitadamain prestaziuns da l'assicuranza d'invaliditad;
- d. n'ha betg dà a l'uffizi da la AI las infurmaziuns che tal basegna per ademplir sia incumbensa legala.

³ Sch'i sa tracta da decider, sche prestaziuns vegnan reducidas u refusadas ston vegnir resguardadas tut las circumstanzas dal cas singul, en spezial la dimensiun da la culpa e la situaziun economica da la persuna assicurada.

⁴ En divergenza da l'artitgel 21 alinea 1 LPG¹⁵ na vegnan diarias ed indemnisaziuns a personas dependentas d'agid ni refusadas ni reducidas.

¹⁴ CS 832.10

¹⁵ CS 830.1

Art. 7c Cooperaziun da la patruna u dal patrùn

La patruna u il patrùn collavura en moda activa cun l'uffizi da la AI. Ella u el coope-rescha en il rom da quai che po vegnir pretendì dad ella u dad el per chattar ina soluziun adequata.

Titel da classificaziun avant l'artitgel 7d

B. Mesiras da l'intervenziun anticipada

Art. 7d

¹ Cun agid da las mesiras da l'intervenziun anticipada duai la piazza da lavur vertenta da personas assicuradas ch'èn incapablas da lavurar (art. 6 LPGA¹⁶) vegnir mantegnida u duain las personas assicuradas vegnir integradas en ina nova piazza da lavur entaifer u ordaifer il manaschi vertent.

² Ils uffizis da la AI pon ordinar las suandantas mesiras:

- a. adattaziuns da la piazza da lavur;
- b. curs da scolaziun;
- c. intermediaziun da lavur;
- d. cussegliaziun professiunala;
- e. reabilitaziun socioprofessiunala;
- f. mesiras d'occupaziun.

³ I n'exista nagin dretg da mesiras per ina intervenziun anticipada.

⁴ Il cussegl federal po cumplettar il catalog da mesiras. El regla la durada da la fasa da l'intervenziun anticipada e fixescha la limita maximala da la summa che dastga vegnir impundida per mintga persona assicurada en connex cun las mesiras da l'intervenziun anticipada.

Titel da classificaziun avant l'artitgel 8

C. Mesiras d'integraziun e diarias

I. Il dretg

Art. 8 al. 1, 1bis, 3 lit. abis, b ed e e 4

¹ Personas invalidas u personas assicuradas ch'èn smanatschadas d'ina invaliditad (art. 8 LPGA¹⁷) han il dretg da mesiras d'integraziun, uschenavant che:

- a. quellas èn necessarias ed adattadas per restabilir, per mantegnair u per megliarar l'abiltad da gudagnar u l'abiltad da lavurar en il champ d'incumbensas; e
- b. las premissas per il dretg da las singulas mesiras èn ademplitadas.

¹⁶ CS 830.1

¹⁷ CS 830.1

^{1bis} Il dretg da mesiras d'integraziun exista independentamain dal fatg, sch'ina persuna ha exercità in'activitad da gudogn avant ch'ella è daventada invalida. Cun fixar las mesiras sto vegnir resguardada l'entira durada da la vita professiunala, cun la quala i sto anc vegnir fatg quint.

³ Las mesiras d'integraziun consistan da:

- a^{bis}. mesiras per preparar l'integraziun professiunala;
- b. mesiras che pertutgan la professiun (cussegliaziun professiunala, emprima scolaziun professiunala, rescolaziun, intermediaziun da lavur, agid finanziel);
- e. *aboli*

⁴ *aboli*

Art. 9 titel, al. 1bis e 2

Premissas assicurativas

^{1bis} Il dretg da mesiras d'integraziun cumenza il pli baud cur che la persuna pertutgada vegn suttamessa a l'assicuranza obligatorica u facultativa e finescha il pli tard, cur che questa assicuranza scada.

² Persunas che n'èn betg u betg pli suttamessas a l'assicuranza han il dretg da mesiras d'integraziun fin maximalmain a lur 20avel onn da vegliadetgna, sche almain in genitur:

- a. è assicurà facultativamain; u
- b. è assicurà obligatoricamain durant in'activitad da gudogn a l'exteriur:
  - 1. tenor l'artitgel 1a alinea 1 litera c LAVS¹⁸,
  - 2. tenor l'artitgel 1a alinea 3 litera a LAVS, u
  - 3. sin basa d'ina cunvegna bilaterala.

Art. 10 Cumenzament e fin dal dretg

¹ Il dretg da mesiras d'integraziun per preparar l'integraziun professiunala sco er da mesiras che pertutgan la professiun cumenza il pli baud il mument ch'il dretg d'indemnisaziun vegn fatg valair tenor l'artitgel 29 alinea 1 LPGA¹⁹.

² Il dretg da las ulteriuras mesiras d'integraziun cumenza, uschespert che talas èn inditgadas areguard la vegliadetgna ed areguard il stadi da sanadad da la persuna assicurada.

³ Il dretg finescha il pli tard la fin dal mais, il qual la persuna assicurada fa diever da la retratga anticipada tenor l'artitgel 40 u alinea 1 LAVS²⁰ u il qual ella cuntanscha la vegliadetgna da renta.

¹⁸ CS 831.10

¹⁹ CS 830.1

²⁰ CS 831.10

Art. 11a Indemnisaziun dals custs d'assistenza

¹ Persunas assicuradas senza activitad da gudogn che fan part da mesiras d'integraziun e che vivan en ina chasada communabla cun uffants sut 16 onns u cun confamigliaras e cun confamigliars, han il dretg ch'ils custs d'assistenza vegnian indemnisads, sche:

- a. ellas cumprovan che las mesiras d'integraziun chaschunan custs supplementars per l'assistenza; e
- b. las mesiras d'integraziun duran almain dus dis in suenter l'auter.

² Il dretg d'ina indemnisaziun vala per l'assistenza:

- a. dals agens uffants;
- b. dals uffants confidads, ch'ellas han prendì tar sai gratuitamain per als tgirar e per als educar permanentamain;
- c. da las confamigliaras e dals confamigliars, per las qualas e per ils quals ellas han in dretg ch'ina bunificaziun da tgira tenor l'artitgel 29^{septies} LAVS²¹ vegnia imputada ad ellas.

³ Il cussegl federal fixescha l'import maximal da l'indemnisaziun.

Art. 12 al. 1

¹ Fin a la vegliadetgna da 20 onns han persunas assicuradas il dretg da mesiras medicinalas che n'èn betg drizzadas al tractament da la malsogna sco tal, mabain directamain a l'integraziun en la vita professiunala u en il champ d'incumbensas e ch'èn adattadas da meglierar permanentamain ed essenzialmain l'abilitad da gudagnar u l'abilitad da lavurar en il champ d'incumbensas u da proteger cunter ina restricziun essenziala.

Titel da classificaziun avant l'artitgel 14a

IIbis. Las mesiras per preparar l'integraziun professiunala

Art. 14a

¹ Persunas assicuradas che han dapi almain sis mais ina incapacitad da lavurar d'almain 50 pertschient (art.6 LPGA²²) han il dretg da mesiras per preparar l'integraziun professiunala (mesiras d'integraziun), sch'i pon uschia vegnir stgaffidas las premissas per realisar mesiras che pertutgan la professiun.

² Sco mesiras d'integraziun valan quellas mesiras ch'èn drizzadas cun cleras intenziuns a l'integraziun professiunala:

- a. mesiras per la rehabilitaziun socioprossiunala;
- b. mesiras d'occupaziun.

²¹ CS 831.10

²² CS 830.1

³ Mesiras d'integraziun pon vegnir concedidas pliras giadas, na dastgan dentant betg surpassar en tut la durada d'in onn. En cas excepziunals dastgan ellas vegnir prolungadas per maximalmain in onn.

⁴ L'uffizi da la AI assista las personas assicuradas durant las mesiras d'integraziun e surveglia il success da las mesiras.

⁵ Las mesiras che vegnan fatgas en il manaschi vegnan prendidas e realisadas en stretga collavuraziun cun la patruna u cun il patrun. Sche la lavuranta u sch' il lavurant resta vinavant occupà en il manaschi, po l'assicuranza pajar ina contribuziun a la patruna u al patrun. Il cussegl federal fixescha la summa, la limitaziun dal temp e las cundiziuns da pajament.

Art. 18 Intermediaziun da lavur

¹ Personas assicuradas ch'èn incapablas da lavurar (art. 6 LPGA²³), che pon dentant vegnir integradas, han il dretg:

- a. d'in sustegn activ tar la tschertga d'ina plazza da lavur adattada;
- b. d'ina cussegliaziun accumpagnanta, sche lur plazza da lavur po vegnir mantegnida uschia.

² L'uffizi da la AI procura immediatamain per questa mesira, uschespert ch'ina examinaziun summarica mussa che las premissas per quai èn ademplidas.

³ L'assicuranza po pajar ina indemnisaziun als augments da las contribuziuns per la prevenziun professiunala obligatorica e per l'assicuranza da diaria per personas malsaunas, sche:

- a. la persona assicurada daventa puspè incapabla da lavurar pervia da la malsogna ch'ella aveva gia avant, e quai entaifer dus onns suenter che l'intermediaziun da lavur è vegnida fatga;
- b. la relaziun da lavur ha durà pli ditg che trais mais il mument ch'ella è puspè daventada incapabla da lavurar; e
- c. l'incapacitad da lavurar chaschuna ils augments da las contribuziuns.

⁴ Il cussegl federal fixescha l'atezza da l'indemisaziun e po determinar ulteriuras premissas per il pajament da questa indemnisaziun.

Art. 18a Contribuziun per l'introducziun en la lavur

¹ A personas assicuradas che han chattà ina plazza da lavur en il rom da l'intermediaziun da lavur po vegnir pajada ina contribuziun per l'introducziun en la lavur durant il temp ch'è necessari per vegnir instrui u per vegnir introduci en la lavur, maximalmain dentant durant 180 dis.

² Questa contribuziun correspunda maximalmain a l'atezza maximala da las diarias. Ella vegn calculada tenor las disposiziuns davart las diarias.

³ Da questa contribuziun per l'introducziun en la lavur vegnan incassadas contribuziuns per l'assicuranza per vegls e survivors, per l'assicuranza d'invaliditad, per la

cumpensaziun dal gudogn per persunas che prestan servetsch ed en cas d'ina maternitad sco er per l'assicuranza cunter la dischoccupaziun. Las contribuziuns ston vegnir purtadas mintgamai a mitad da las persunas assicuradas e da l'assicuranza d'invaliditad. Las premias per l'assicuranza obligatorica cunter accidents da lavur e cunter malsognas da lavur vegn surpigliada da l'assicuranza d'invaliditad. Las premias per l'assicuranza obligatorica cunter accidents ordaifer la professiun van a donn e cust da la persuna assicurada.

Art. 18b Agid finanzia

A persunas assicuradas ch'èn invalidas, che pon dentant vegnir integradas, po vegnir concedi in agid finanzia per cumenzar cun in'activitad da gudogn independenta u per extender ina tala sco er per finanzia midadas en il manaschi che vegnan chaschunadas da l'invaliditad. Il cussegl federal fixescha las ulteriuras cundiziuns e circumscriba las furmas da l'agid finanzia.

Art. 21 al. 3 emprima frasa ed al. 4

³ Ils meds auxiliars vegnan consegnads en ina realisaziun simpla ed adequata per proprietad u ad emprest u vegnan indemnissads en moda pauschala. ...

⁴ Il cussegl federal po relaschar prescripziuns pli detagliadas, en spezial davart l'indemnissaziun pauschala e davart l'ulteriura utilisaziun da meds auxiliars che vegnan consegnads ad emprest suenter che las premissas per il dretg da quels èn scadidas.

Art. 22 al. 1, 1bis, 3, 5bis e 6

¹ Durant che las mesiras d'integrasiun tenor l'artitgel 8 alinea 3 vegnan realisadas, han las persunas assicuradas il dretg d'ina diaria, sch'ellas èn impedidas da lavurar pervia da questas mesiras u sch'ellas èn incapablas da lavurar en lur activitad usitada per almain 50 pertschient (art. 6 LPGA²⁴), e quai durant almain trais dis in suenter l'auter.

^{1bis} Persunas assicuradas che sa chattan en l'emprima furmaziun professiunala e persunas assicuradas che n'han betg anc cumpleni il 20avel onn da vegliadetgna e che n'han betg anc gi in'activitad da gudogn, han il dretg d'ina diaria, sch'ellas perdan dal tuttafatg u per part lur abilitad da gudagnar.

³ Il dretg d'ina assistenza finanzia per uffants exista per mintga agen uffant che n'ha betg anc cumpleni il 18avel onn da vegliadetgna. Per uffants ch'èn anc en scolaziun dura quest dretg fin ch'els han terminà la scolaziun, maximalmain dentant fin ch'els han cumpleni il 25avel onn da vegliadetgna. Uffants confidads, che las persunas assicuradas han preni tar sai gratuitamain per als tgirar e per als educar permanentamain, han ils medems dretgs sco ils agens uffants. Il dretg d'ina assistenza finanzia per uffants n'exista betg per uffants, per ils quals i vegnan pajads il medem mument supplements legals per uffants e per scolaziun.

^{5bis} Sch'ina persuna assicurada retira in renta da l'assicuranza d'invaliditad, la vegn quella pajada vinavant durant la realisaziun da las mesiras d'integraziun tenor l'artitgel 14a, e quai empè da la diaria.

⁶ Il cussegl federal determinescha, sut tge premissas ch'i vegnan pajadas diarias per dis che na suondan betg in l'auter, per temps da scleriment e da spetga sco er sche las mesiras d'integraziun vegnan interruttas pervia da malsogna, pervia d'accident u pervia da maternitad.

Art. 23 al. 1, 2 e 2bis

¹ L'indemnisaziun da basa importa 80 pertschient da l'ultima entrada da gudogn ch'è vegnida cuntanschida senza restricziuns da la sanadad, dentant betg dapli che 80 pertschient da l'import maximal da la diaria tenor l'artitgel 24 alinea 1.

² Ella importa 30 pertschient da l'import maximal da la diaria tenor l'artitgel 24 alinea 1 per persunas assicuradas che han cumpleni il 20avel onn da vegliadetgna e che han – senza esser invalidas – cumenzà cun in'activitad da gudogn suenter avair terminà la scolaziun.

^{2bis} Ella importa maximalmain 30 pertschient da l'import maximal da la diaria tenor l'artitgel 24 alinea 1 per persunas assicuradas che sa chattan en l'emprima furnaziun professiunala e per persunas assicuradas che n'han betg anc cumpleni il 20avel onn da vegliadetgna e che n'han betg anc gi in'activitad da gudogn. Il cussegl federal fixescha l'autezza da l'indemnisaziun da basa.

Art. 23bis Assistenza finanziaria per uffants

L'assistenza finanziaria per uffants importa per mintga uffant 2 pertschient da l'import maximal da la diaria tenor l'artitgel 24 alinea 1.

Art. 24 al. 2 e 3

² La diaria vegn reducida, uschenavant ch'ella surpassa l'entrada da gudogn decisiva inclusiv ils supplements legals per uffants e per scolaziun.

³ *aboli*

Art. 24bis Reducziun tar l'alloschi e tar l'alimentaziun sin custs da l'assicuranza d'invaliditad

La diaria vegn reducida, sche l'assicuranza d'invaliditad surpiglia tut ils custs da l'alloschi e da l'alimentaziun. Il cussegl federal fixescha l'autezza da la reducziun. En quest connex resguarda el, sche la persuna assicurada ha in'obligaziun da sustegn u betg.

D. Las rentas

I. Il dretg

Art. 28 Princip

¹ Il dretg d'ina renta han personas assicuradas che:

- a. n'han betg pudì restabilir, mantegnair u meglierar l'abiltad da gudagnar u l'abiltad da lavurar en il champ d'incumbensas, e quai malgrà las mesiras d'integraziun che pon vegnir pretendidas dad ellas;
- b. èn stadas incapablas da lavurar en lur activitad usitada per almain 40 pertschient en media (art. 6 LPGA²⁵), e quai durant in onn senza interrupziuns essenzialas; e
- c. èn invalidas almain per 40 pertschient (art. 8 LPGA) suenter che quest onn è passà.

² La renta vegn graduada tenor il grad d'invaliditad sco suonda:

grad d'invaliditad	dretg d'ina renta en fracziuns d'ina renta entira
almain 40 pertschient	in quart d'ina renta
almain 50 pertschient	la mesadad d'ina renta
almain 60 pertschient	trais quarts d'ina renta
almain 70 pertschient	ina renta entira

Art. 28a Fixaziun da l'invaliditad

¹ Per fixar l'invaliditad da personas assicuradas che han in'activitad da gudogn è applitgabel l'artitgel 16 LPGA²⁶. Il cussegl federal circumscriva l'entrada da gudogn ch'è decisiva per fixar l'invaliditad.

² Tar personas assicuradas che n'han nagina activitad da gudogn, ch'èn dentant activas en il champ d'incumbensas e da las qualas i na po betg vegnir spetgà ch'ellas cumenzian cun in'activitad da gudogn, vegn – per fixar l'invaliditad, e quai en divergenza da l'artitgel 16 LPGA – sa basà sin la dumonda, quant enavant ch'ellas èn incapablas d'esser activas en il champ d'incumbensas.

³ Tar personas assicuradas che han mo per part in'activitad da gudogn u che collavuran senza salari en il manaschi dal conjugal u da la conjugala, vegn l'invaliditad fixada per questa part tenor l'artitgel 16 LPGA. Sch'ellas èn ultra da quai stadas activas er en il champ d'incumbensas, vegn l'invaliditad fixada per questa activitad tenor l'alinea 2. En quest cas ston vegnir determinadas la part da l'activitad da gudogn u da la collavuraziun senza salari en il manaschi dal conjugal u da la conjugala e la part da l'activitad en il champ d'incumbensas, ed il grad d'invaliditad sto vegnir fixà en tuts dus secturs.

²⁵ CS 830.1

²⁶ CS 830.1

Art. 29 Cumenzament dal dretg e pajament da la renta

¹ Il dretg d'ina renta cumenza il pli baud suenter la scadenza da sis mais suenter ch'il dretg d'indemisaziun tenor l'artitgel 29 alinea 1 LPGA²⁷ vegn fatg valair, il pli baud dentant il mais che suonda la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna.

² Il dretg na cumenza betg, uschè ditg che la persuna assicurada po far valair ina diaria tenor l'artitgel 22.

³ La renta vegn pajada a partir dal mais, il qual il dretg d'ina renta cumenza.

⁴ Sch'il grad d'invaliditad importa main che 50 pertschient, vegnan las rentas correspondentas pajadas mo a persunas assicuradas che han lur domicil e lur dimora usitada (art. 13 LPGA) en Svizra. Questa premissa sto er vegnir ademplida da confamigliars e da confamigliars, per las qualas e per ils quals vegn fatga valair ina prestaziun.

Art. 31 Reducziun u aboliziun da la renta

¹ Sch'ina persuna che ha il dretg d'ina renta ha da nov in'entrada da gudogn u sch'ella po augmentar sia entrada da gudogn existenta, vegn la renta revedida mo alura en il senn da l'artitgel 17 alinea 1 LPGA²⁸, sch'il meglierament da l'entrada importa dapli che 1500 francs per onn.

² Per la revisiun da la renta vegnan resguardads mo dus terzs da l'import che surpasa 1500 francs.

Art. 36 al. 1-3

¹ Il dretg d'ina renta ordinaria han las persunas assicuradas che han pajà contribuziuns durant almain trais onns avant il mument ch'ellas èn daventadas invalidas.

² Per calcular las rentas ordinarias èn applitgables las disposiziuns da la LAVS²⁹ confurm al senn. Il cussegl federal po relaschar prescripziuns complementaras.

³ *aboli*

Art. 38bis al. 1 e 3

¹ En divergenza da l'artitgel 69 alineas 2 e 3 LPGA³⁰ vegnan reducidas las rentas per uffants, uschenavant ch'ellas surpassan ensemen cun la renta dal bab u cun la renta da la mamma 90 pertschient da l'entrada annuala media ch'è mintgamai decisiva per questa renta.

³ Il cussegl federal regla ils detagls, en spezial las reducziuns da rentas parzialas sco er da rentas da trais quarts, da mesas rentas e da rentas d'in quart.

²⁷ CS 830.1

²⁸ CS 830.1

²⁹ CS 831.10

³⁰ CS 830.1

Titel da classificaziun avant l'artitgel 42

E. L'indemnisaziun a persunas dependentas d'agid

Art. 42bis al. 4

⁴ Persunas minorennas han il dretg d'ina indemnisaziun a persunas dependentas d'agid mo per quels dis, ils quals ellas na sa trategnan betg en ina instituziun per realisar mesiras d'integraziun tenor l'artitgel 8 alinea 3 da questa lescha u – en divergenza da l'artitgel 67 alinea 2 LPGA – en in sanatori a donn e cust da l'assicuranza sociala.

Titel da classificaziun avant l'artitgel 43

F. La cumulaziun da prestaziuns

Titel da classificaziun avant l'artitgel 46

G. Diversas disposiziuns

Art. 47a Pajament da l'indemnisaziun a persunas minorennas ch'èn dependentas d'agid

En divergenza da l'artitgel 19 alinea 3 LPGA³¹ vegn l'indemnisaziun a persunas minorennas ch'èn dependentas d'agid pajada posteriuramain, e quai sin basa d'ina facturaziun.

Art. 48

aboli

Art. 49 Realisaziun da mesiras d'integraziun

La decisiun davart la realisaziun da mesiras d'integraziun (art. 28 al. 1 lit. a) sto vegnir prendida il pli tard 12 mais suenter ch'il dretg d'ina indemnisaziun tenor l'artitgel 29 alinea 1 LPGA³² vegn fatg valair.

Art. 53 Princip

¹ L'assicuranza vegn exequida da l'uffizi da la AI en collavuraziun cun ils organs da l'assicuranza per vegls e survivents e sut la surveglianza da la confederaziun (art. 76 ATSG³³).

² Il cussegl federal po surdar incumbensas d'execuziun a l'uffizi federal, e quai en ils suandants secturs:

³¹ CS 830.1

³² CS 830.1

³³ CS 830.1

- a. collavuraziun e tariffas tenor l'artitgel 27;
- b. evaluaziuns scientificas tenor l'artitgel 68;
- c. infurmaziuns naziunalas davart las prestaziuns d'assicuranza tenor l'artitgel 68ter;
- d. projects da pilot tenor l'artitgel 68^{quater}; e
- e. promoziun da l'agid a persunas invalidas tenor ils artitgels 73–75.

Art. 54 Uffizis chantunals da la AI

¹ La confederaziun procura che uffizis chantunals da la AI vegnian installads. Per quest intent fa ella cuvegnas cun ils chantuns.

² Ils chantuns installeschan ils uffizis da la AI en furma d'instituziuns chantunals da dretg public cun atgna personalitad giuridica. Sin basa d'ina cuvegna pon plirs chantuns installar in uffizi da la AI communabel u surdar singulas incumbensas tenor l'artitgel 57 ad in auter uffizi da la AI. Ils relaschs chantunals u las cuvegnas interchantunals reglan en spezial l'organisaziun interna dals uffizis da la AI.

³ Sch'in chantun na reussescha betg da far ina cuvegna davart l'installaziun d'in uffizi da la AI, po il cussegl federal installar l'uffizi chantunal da la AI sco institut federal da dretg public cun atgna personalitad giuridica.

⁴ Sche incumbensas tenor il dretg chantunal vegnan surdadas ad in uffizi chantunal da la AI, sto quai vegnir approvà dal departament federal da l'intern. L'approvaziun po vegnir colliada cun cundiziuns e cun pretensiuns.

Art. 57 al. 1 e 3

¹ Ils uffizis da la AI han en spezial las suandantas incumbensas:

- a. la registraziun tempriva;
- b. la disposiziun e la surveglianza sco er la realisaziun da las mesiras da l'intervenziun anticipada;
- c. il scleriment da las premissas assicurativas;
- d. il scleriment da l'abilitad da la persuna assicurada da vegnir integrada, la cussegliaziun professiunala e l'intermediaziun da lavur;
- e. la disposiziun e la surveglianza da las mesiras d'integraziun sco er l'assistenza necessaria da la persuna assicurada durant las mesiras;
- f. la fixaziun da l'invaliditad e da l'inabilitad da gidar sasez;
- g. il relasch da disposiziuns davart las prestaziuns da l'assicuranza d'invaliditad;
- h. la lavur da publicitad.

³ Fin ch'ina disposiziun vegn relaschada, decida l'uffizi da la AI tge scleriments ch'èn decisivs e necessaris.

Art. 59 titel sco er al. 1, 2, 2bis, 4 e 5

Organisaziun e procedura, servetschs medicinals regionals

¹ Ils uffizis da la AI ston s'organisar uschia ch'els pon ademplier lur incumbensas tenor l'artitgel 57 en moda professiunala ed effizienta, e quai resguardond las prescripziuns legalas e las directivas da la confederaziun.

² Els installeschan servetschs medicinals regionals ch'èn cumponids en moda interdisciplinara. Il cussegl federal fixescha las regiuns suenter avair consultà ils chantuns.

^{2bis} Ils servetschs medicinals regionals stattan a disposiziun als uffizis da la AI per giuditgar las premissas medicinalas dal dretg d'indemnisaziun. Els fixeschan l'abiltad da prestaziun funcziunala da las personas assicuradas da prestar ina activitad da gudogn che po vegnir pretendida dad ellas u in'activitad en il champ d'incumbensas. Questa fixaziun da l'abiltad da prestaziun funcziunala è decisiva per l'assicuranza d'invaliditad tenor l'artitgel 6 LPGA³⁴. En il cas singul èn els independents en quai che concerna lur decisiun medicinala en chausa.

⁴ Cun autras assicuranzas e cun ils organs da l'agid social public pon ils uffizis da la AI far cunvegns davart la consultaziun dals servetschs medicinals regionals.

⁵ Per cumbatter che prestaziuns vegnian retratgas en moda nungiustificada pon ils uffizis da la AI consultar spezialistas e spezialists.

Art. 59b Revisiuns da quints

La contabilitad dals uffizis da la AI vegn controllada da posts da revisiun externs, independents e spezialisads ch'èn admess da l'uffizi federal, e quai en il rom da la revisiun da las cassas da cumpensaziun ch'èn cumpetentas per ils uffizis da la AI tenor l'artitgel 68 alinea 1 LAVS³⁵. L'uffizi federal è autorisà da far sez las revisiuns supplementaras ch'èn necessarias u da las laschar far da l'uffizi central da cumpensaziun u d'in post da revisiun extern.

Art. 60 al. 1, frasa introductiva, sco er lit. b e c

¹ Las cassas da cumpensaziun da l'assicuranza per vegls e survivents han en spezial las suandantas incumbensas:

- b. calcular las rentas, las diarias, las contribuziuns per l'introducziun en la lavur e las indemnisaziuns dals custs d'assistenza;
- c. pajar las rentas, las diarias, las contribuziuns per l'introducziun en la lavur, las indemnisaziuns dals custs d'assistenza sco er – per personas maiorennas – pajar l'indemnisaziun a personas dependentas d'agid.

³⁴ CS 830.1

³⁵ CS 831.10

Art. 64 Princip

¹ La confederaziun surveglia ch'ils uffizis da la AI exequeschian questa lescha e procura ch'ella vegnia applitgada en moda unitara. L'artitgel 72 LAVS³⁶ è applitgabel conform al senn.

² Per survegliar ils organs da la AVS tar l'execuziun da questa lescha vegnan applitgadas las prescripziuns da la LAVS conform al senn.

Art. 64a Surveglianza tras l'uffizi federal

¹ L'uffizi federal ha la surveglianza professiunala dals uffizis da la AI e dals servetschs medicinali regiunals. El ademplescha en spezial las suandantas incumbensas:

- a. El controllescha mintga onn ch'ils uffizis da la AI adempleschian las incumbensas tenor l'artitgel 57 e ch'ils servetschs medicinali regiunals adempleschian las incumbensas tenor l'artitgel 57 alinea 2bis.
- b. Als uffizis da la AI dat el directivas generalas sco er directivas per il cas singul.
- c. Als servetschs medicinali regiunals dat el directivas generalas en ils secturs medicinali spezial.

² L'uffizi federal ha la surveglianza administrativa dals uffizis da la AI inclusiv dals servetschs medicinali regiunals. El determinescha en spezial criteris per garantir che las incumbensas tenor ils artitgels 57 e 59 alinea 2bis vegnian ademplidas en moda effizacia ed unitara sco er en ina buna qualitat e controllescha che quests criteris vegnian observads.

Art. 67 Bunificaziun dals custs

¹ L'assicuranza bunifitgescha ils suandants custs:

- a. ils custs da gestiun che resultan als uffizis da la AI inclusiv als servetschs medicinali regiunals, sch'els exequeschan questa lescha en il rom d'ina gestiun economica; la bunificaziun dals custs po vegnir fatga dependenta da las prestaziuns furnidas e dals resultats cuntanschids;
- b. ils custs che resultan a l'uffizi federal tras las incumbensas d'execuziun che al è vegnidas assegnadas dal cussegl federal tenor l'artitgel 53 sco er tras l'adempliment da la surveglianza.

² Il departament federal da l'intern fixescha ils custs imputabels da l'uffizi federal.

Art. 68bis Collavuraziun interinstituziunala

¹ Per facilitar l'access a las mesiras d'integrasiun adattadas che vegnan purschidas da l'assicuranza d'invaliditad, da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun u dals chantuns per persunas assicuradas ch'èn annunziadas per la registraziun tempriva u ch'èn s'annunziadas tar l'uffizi da la AI per retrair prestaziuns e da las qualas

l'abiltad da gudagnar vegn examinada, collavuran ils uffizis da la AI stretgamain cun:

- a. assicuranzas ed ils organs executivs da l'assicuranza sociala;
- b. instituziuns d'assicuranza privatas ch'èn suttamessas a la lescha davart la surveglianza da las assicuranzas dals 17 da december 2004³⁷;
- c. instituziuns da la prevenziun professiunala ch'èn suttamessas a la lescha davart la libra circulaziun dals 17 da december 1993³⁸;
- d. posts executivs chantunals ch'èn cumpetents per la promoziun da l'integraziun professiunala;
- e. organs executivs da las leschas chantunalas davart l'agid social;
- f. autras instituziuns publicas e privatas ch'èn impurtantas per l'integraziun da las persunas assicuradas.

² Ils uffizis da la AI, las assicuranzas ed ils organs executivs da las assicuranzas socialas èn deliberads vicendaivlamain da l'obligaziun da discreziun (art. 33 LPG³⁹), sche:

- a. las assicuranzas pertutgadas ed ils organs executivs da las assicuranzas socialas disponan mintgamai d'ina basa legala formala correspondentia;
- b. nagins interess privats predominants n'impedeschan quai; e
- c. las infurmaziuns ed ils documents servan a:
  1. eruir las mesiras d'integraziun ch'èn adattadas per la persuna pertutgada; u
  2. sclerir las pretensiuns da la persuna pertutgada envers las assicuranzas socialas.

³ Sut la premissa da l'aleina 2 literas d e c croda l'obligaziun da discreziun dals uffizis da la AI er envers indrizs, posts executivs chantunals ed instituziuns chantunalas tenor l'aleina 1 literas b–f, uschenavant che quellas e che quels disponan mintgamai d'ina basa legala formala ed uschenavant ch'ellas e ch'els concedan il dretg reciproc als uffizis da la AI.

⁴ Il barat da datas tenor ils alineas 2 e 3 dastga vegnir fatg en il cas singul er a bucca, e quai en divergenza da l'artitgel 32 LPG⁴⁰ e da l'artitgel 50a alinea 1 LAVS⁴⁰. La persuna pertutgada sto suenter vegnir infurmada davart il barat da datas che ha gi lieu e davart ses cuntegn.

⁵ Sch'in uffizi da la AI relascha ina disposiziun che pertutga il sector da prestaziun d'in indriz u d'in post executiv chantunal tenor l'aleina 1 literas b–f, al sto el consegnar ina copia da quella disposiziun.

³⁷ CS **961.01**

³⁸ CS **831.42**

³⁹ CS **830.1**

⁴⁰ CS **831.10**

Art. 68^{quater} Projects da pilot

¹ Per integrar persunas assicuradas po l'uffizi federal metter projects da pilot limitads che divergeschan da las disposiziuns da questa lescha. Avant che far quai consultescha el la cumissiun federala per l'assicuranza da vegls, survivents ed invaliditad.

² Las permissiuns per projects da pilot ch'èn sa cumprovads po el prolungar per maximalmain quatter onns.

³ Per finanziair tals projects pon vegnir utilisads meds finanzials da l'assicuranza.

Art. 79 al. 1

¹ Al fond da cumpensaziun tenor l'artitgel 107 LAVS⁴¹ vegnan bunifitgadas tut las entradas tenor l'artitgel 77 e vegnan messas a quint tut las expensas tenor ils artitgels 4–51, 66–68^{quater} e 73–75 sco er las expensas sin basa dal regress tenor ils artitgels 72–75 LPG⁴².

**Disposiziuns finalas da la midada dals 21 da mars 2003
(4. revisiun da la AI)**

Lit. e

abolida

II

**Disposiziuns finalas da la midada dals 6 d'october 2006
(5. revisiun da la AI)**

Garanzia dal possess actual tar diarias per mesiras d'integraziun currentas

La diaria ch'è vegnida pajada tenor il dretg vertent vegn pajada vinavant, fin che las mesiras d'integraziun ch'èn vegnidas concedidas tenor il dretg vertent èn terminadas. Sch'i vegnan disponidas ulteriuras mesiras d'integraziun directamain suenter las mesiras d'integraziun ch'èn vegnidas concedidas tenor il dretg vertent, vegn la diaria ch'è vegnida pajada tenor il dretg vertent pajada vinavant, fin che questas mesiras supplementaras èn terminadas.

III

La midada dal dretg vertent è reglada en l'agiunta.

⁴¹ CS 831.10

⁴² CS 830.1

IV

Coordinaziun cun la lescha federala dals 6 d'october 2006 davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza da vegls, survivents ed invaliditad (LPS), en la versiun tenor la lescha federala dals 6 d'october 2006⁴³ davart la refurma da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la confederaziun ed ils chantuns (NGF), agiunta 3 (nova LPS)

Independentamain dal fatg, sche la nova LPS u sche la midada da la LAI qua avant maun entra l'emprim en vigur, daventa – cun l'entrada en vigur da la lescha che entra pli tard en vigur sco er en cas che questas leschas entran en vigur il medem mument – la cifra 4 da l'agiunta da la lescha qua avant maun senza impurtanza e l'artitgel 4 alinea 1 litera d sco er l'artitgel 31 alinea 1 litera d da la nova LPS sa cloma sco suonda:

Art. 4 al. 1 lit. d

¹ Persunas che han lur domicil e lur dimora usitada (art. 13 LPGA⁴⁴) en Svizra han il dretg da survegnir prestaziuns supplementaras, en cas ch'ellas:

- d. avessan il dretg d'ina renta da la AI, en cas ch'ellas ademplissan la durada minimala da la contribuziun tenor l'artitgel 36 alinea 1 da la lescha federala dals 19 da zercladur 1959⁴⁵ davart l'assicuranza d'invaliditad.

Art. 31 al. 1 lit. d

¹ Uschenavant ch'i n'è betg avant maun in crim u in delict ch'è smanatschà cun in chasti pli sever tenor il cudesch da dretg penal⁴⁶ vegn chastia cun in chasti pecuniar da fin a 180 taxas per di, tgi che:

- d. violescha sia obligaziun d'annunzia (art. 31 al. 1 LPGA⁴⁷).

V

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

⁴³ fegl uffizial federal 2006 8389

⁴⁴ CS 830.1

⁴⁵ CS 831.20; fegl uffizial federal 2006 8313

⁴⁶ CS 311.0; CULF 2006 3459

⁴⁷ CS 830.1

Midada dal dretg vertent

Las leschas federalas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

1. Lescha davart il contract d'assicuranza dals 2 d'avrigl 1908

Art. 39a   Registraziun tempriva

¹ Sche nagins interess privats predominants n'impedeschan quai, dastgan datas che servan a la registraziun tempriva vegnir communitgadas als uffizis da la AI cumpetents tenor l'artitgel 3b da la lescha federala dals 19 da zercladur 1959⁴⁸ davart l'assicuranza d'invaliditad (LAI).

² I dastgan vegnir communitgadas mo las datas ch'èn necessarias per l'intent che stat en dumonda. Sut questas premissas èn las instituziuns d'assicuranza deliberadas da lur obligaziun da discreziun.

³ Il cussegl federal regla ils detagls.

Art. 39b   Collavuraziun interinstituziunala

¹ Sche nagins interess privats predominants n'impedeschan quai, dastgan vegnir communitgadas datas en il rom da la collavuraziun interinstituziunala tenor l'artitgel 68bis LAI⁴⁹:

- a. als uffizis da la AI;
- b. a las instituziuns d'assicuranza privatas tenor l'artitgel 68bis alinea 1 litera b LAI;
- c. a las instituziuns da la prevenziun professiunala tenor l'artitgel 68bis alinea 1 litera c LAI.

² I dastgan vegnir communitgadas mo las datas ch'èn necessarias per l'intent che stat en dumonda. Sut questas premissas èn las instituziuns d'assicuranza deliberadas da lur obligaziun da discreziun.

³ La persuna pertutgada sto vegnir infurmada davart la comunicaziun da sias datas.

⁴⁸ CS 831.20; fegl uffizial federal 2006 8313

⁴⁹ CS 831.20; fegl uffizial federal 2006 8313

2. Lescha federala dals 6 d'october 2000⁵⁰ davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala

Art. 7 al. 2

² Per giuditgar, sch'ina incapacitad da gudagnar è avant maun, ston vegnir resguardadas exclusivamain las consequenzas da la periclitaziun per la sanadad. Ina incapacitad da gudagnar è ultra da quai avant maun, sche quella na po betg vegnir superada or d'in puntg da vista objectiv.

Art. 8 al. 3 segunda frasa

³ ... L'artitgel 7 alinea 2 è applitgabel conform al senn.

Art. 26 al. 3 e 4

³ Ils retards che vegnan chaschunads d'assicuranzas estras na chaschunan naginas obligaziuns da pajar in tschains da retard.

⁴ Nagin dretg da tschains da retard n'han:

- a. la persuna autorisada u sias ertavlas e ses ertavels, sch'il pajament posteriur vegn fatg a terzas persunas;
- b. terzas persunas, che han fatg pajaments anticipads u che han pajà prestaziuns preliminaras tenor l'artitgel 22 alinea 2 ed a las qualas èn vegnids cedids ils pajaments posteriurs;
- c. autras assicuranzas socialas che han fatg prestaziuns preliminaras tenor l'artitgel 70.

Art. 67 al. 2

² Sch'ina persuna che retira ina indemnissaziun a persunas dependentas d'agid sa chatta en in sanatori sin donn e cust da l'assicuranza sociala, croda il dretg da l'indemnissaziun per mintga mais chalendar cumplain da sia dimora en il sanatori.

Art. 75 al. 3

³ La restricziun dal dretg da regress da l'assicuranza croda, sche ed uschenavant che la persuna, cunter la quala igl è vegni preni regress, ha in'assicuranza obligatorica da responsabladad.

⁵⁰ CS 830.1

3. Lescha federala dals 20 da december 1946⁵¹ davart l'assicuranza per vegls e survivents

Art. 41 al. 1

¹ En divergenza da l'artitgel 69 alineas 2 e 3 LPGA⁵² vegnan reducidas las rentas per uffants e per orfens, uschenavant ch'ellas surpassan ensemen cun la renta dal bab u cun la renta da la mamma 90 pertschient da l'entrada annuala media ch'è mintgamai decisiva per questa renta.

Art. 87 terz lemma

...

....

tgi che violescha sia obligaziun d'annunzia (art. 31 al. 1 LPGA⁵³),

...

4. Lescha federala dals 19 da mars 1965⁵⁴ davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza da vegls, survivents ed invaliditad

Art. 2c lit. b

In dretg da prestaziuns en il senn da l'artitgel 2 han persunas invalidas:

- b. che avessan in dretg d'ina renta da la AI tenor la litera a, sch'ellas ademplan la durada minimala da la contribuziun tenor l'artitgel 36 alinea 1 LAI⁵⁵;

Art. 16 al. 1 terz lemma

¹ ...

....

tgi che violescha sia obligaziun d'annunzia (art. 31 al. 1 LPGA⁵⁶),

...

⁵¹ CS **831.10**

⁵² CS **830.1**

⁵³ CS **830.1**

⁵⁴ CS **831.30**; vesair er la cifra IV da la LF dals 6 d'october 2006 davart la midada da la LF dals 19 da zercladur 1959 davart l'assicuranza d'invaliditad (coordinaziun cun la LF dals 6 d'october 2006 davart las prestaziuns supplementaras chantunalas tar l'assicuranza da vegls, survivents ed invaliditad)

⁵⁵ CS **831.20**

⁵⁶ CS **830.1**

5. Lescha federala dals 25 da zercladur 1982⁵⁷ davart la prevenziun professiunala da vegls, survivents ed invaliditad

Art. 86a al. 2 lit. f

² Sche nagins interess privats predominants n'impedeschan quai, dastgan vegnir communitgadas datas:

- f. a l'uffizi da la AI per la registraziun tempriva tenor l'artitgel 3b LAI⁵⁸ u en il rom da la collavuraziun interinstituziunala tenor l'artitgel 68bis LAI ed a las instituziuns d'assicuranza privatas tenor l'artitgel 68bis alinea 1 litera b LAI.

6. Lescha dals 25 da zercladur 1982 davart l'assicuranza da dischoccupads⁵⁹

Art. 59d Prestaziuns per persunas che n'adempleschan betg il temp da contribuziun e che n'èn betg deliberadas da l'ademplier e per persunas, da las qualas l'intermediabladad po vegnir restabilida

¹ Persunas che n'adempleschan betg il temp da contribuziun e che n'èn betg deliberadas da l'ademplier pon far valair – entaifer in termin da dus onns – prestaziuns tenor l'artitgel 62 alinea 2 per maximalmain 260 dis, sch'ellas sa participeschan – sin basa d'ina decisiun da l'uffizi cumpetent – ad ina mesira da furnaziun u d'occupaziun che las renda capablas da cumenzar cun in'activitad da gudogn sco lavuranta u sco lavurant. Quest dretg exista er suenter ch'il dretg da l'indemisaziun da lavur è exaurì.

² Persunas, da las qualas l'intermediabladad po vegnir restabilida cun agid da mesiras da furnaziun e d'occupaziun adattadas, pon far valair – entaifer in termin da dus onns – prestaziuns tenor l'artitgel 62 alinea 2 per maximalmain 260 dis, sch'ellas sa participeschan – sin basa d'ina decisiun da l'uffizi cumpetent – ad ina mesira da furnaziun u d'occupaziun che las renda capablas da cumenzar cun in'activitad da gudogn sco lavuranta u sco lavurant. Il dretg exista independentamain dal fatg, sche la persuna ha adempli il temp da contribuziun u betg.

³ L'assicuranza surpiglia 80 pertschient, ils chantuns 20 pertschient dals custs per las mesiras da furnaziun e d'occupaziun tenor ils alineas 1 e 2.

7. Lescha federala dals 17 da zercladur 2005⁶⁰ davart las mesiras per cumbatter la lavur illegala

Art. 12 al. 4 lit. f

⁴ Sco autoritads ch'èn eventualmain pertutgadas valan:

- f. l'uffizi da la AI cumpetent.

⁵⁷ CS **831.40**

⁵⁸ CS **831.20**; fegl uffizial federal **2006** 8313

⁵⁹ CS **837.0**

⁶⁰ CS **822.41**; CULF **2007** 359

PP
Spediziun postala

Trametter enavos a la controlla
d'abitants da la vischnanca

**Recumandaziun
a las votantas ed als votants**

Il cussegl federal ed il parlament recumondan a las votantas ed als votants da votar ils 17 da zercladur 2007 sco suonda:

- Gea a la 5avla revisiun da la AI

www.admin.ch

Edì da la chanzlia federala
fin da redacziun: 16 da mars 2007